

Vriendenkring

*Maandblad van de Nederlandse Quakers.
Het Religieus Genootschap der Vrienden
94^e Jaargang, nr. 9 oktober 2023*

Wij waren in Heerlen bij elkaar met Vrienden uit Nederland, Duitsland, Frankrijk, België, Engeland, Ierland, Georgië en Oekraïne.

De Vriendenkring

ISSN: 0167 – 3807

Maandblad van het Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers)

Abonnementsprijs: Nederl.: **€30,00 per jaar**
Europa en Wereldwijd **€75,00 per jaar**
Email abonnement (PDF) €5,00 per jaar

Deze Vriendenkring is gedrukt op milieuvriendelijk papier met deze drie certificaten

Het gebeurt helaas weleens dat abonnees vergeten te betalen. Maak daarom van de betaling van het abonnement een periodieke overmaking.

Bankrekening: **NL65 TRIO 0212 3772 64**

t.n.v. Quakers met vermelding van 'Abonnement De Vriendenkring'.

Voor buitenland: (BIC) TRIONL2U. Nieuwe abonnees, adreswijzigingen en betalingen email: vriendenkringredactie@gmail.com

Redactieleden:

Eindredactie: Sytse Tjallingii, Van Nispensingel 5, 8016 LM, Zwolle, tel. 038-4608461 / 06-40030923.

Email: vriendenkringredactie@gmail.com,

Schrijver: Hylkia Nieuwerth

Redactielid: Els Ramaker

Correctie: Hylkia, Els en Frieda Oudakker.

Voor abonnees met gezichts- of leesproblemen was er een gesproken versie van De Vriendenkring. Als je hier behoefte aan hebt neem dan contact op met de redactie.

Kopij voor De Vriendenkring is heel erg welkom voor de 15^e van iedere maand! (Tenzij anders afgesproken).

De Vriendenkring staat in kleur op de website, waar je nog een schat aan aanvullende en actuele informatie over de Quakers vindt. Bezoek daarom geregeld de Quaker website: www.Quakers.nu

De Nederlandse Quakers hebben, naast de website quakers.nu (waarop de Vriendenkring te vinden is), een Facebookpagina “Quakers Nederlandse Jaarvergadering” voor berichten en een besloten Facebookgroep “Nederlandse Jaarvergadering” voor onderling gesprek, ook met Vriendenkring-abonnees. Lid word je met de betreffende knop op facebook.com/groups/820840817925912

Inhoud

Van de redactie	4
Moed der Hoop.	5
Onze bezittingen?.....	7
Actief voor Eco-rechtvaardigheid.....	8
Grensbijeenkomst	11
Quaker getuigenis: wat we aan de wereld getuigen. (SPICES)	12
Veilige asiel routes naar Europa.....	14
Spirituele Voeding voor Groepen.....	16
Impact van Wapenhandel op het klimaat.....	20
Het Klimaat lied	23
Monteverde Friends school	24
Zendbrief Zweedse Quakers.....	26
Wereld Quakerdag 2023	27
Vredesbeurs Den Haag.....	30
Walk of Peace Zwolle	32
Hoe houden we de Quakers levend?	33
Outreach → Uitreiken,.....	38
Vrienden in het hele land	41
Waar zijn Quakerbijeenkomsten?	42
Resultaten grensbijeenkomst.....	43
Bonte avond van de grensbijeenkomst.....	44

Grensbijeenkomst Quakers in Europa: resultaten van groepsgesprekken:

Learn from
the nature and
its cycles :
Becoming aware
we are part of nature
and disrupt our
shortsighted lifestyle
in the global north.

MIEKE
TALKING
FROM
THE HEART,
BEING BRAVE,
HAVING A DEEP
CONCERN,
TALKING THE TRUTH
1

Van de redactie

Wat was de Vredesweek inspirerend! In den Haag deden we als Quakers mee in de organisatie en bij de infostand. In Zwolle deden we als Quakers mee met het organiseren van de Walk of Peace en het bekendmaken van de andere activiteiten. Ook als klein groepje kun je toch veel betekenen! Deze activiteiten passen meteen helemaal in één van de belangrijkste thema's van deze Vriendenkring. We kunnen ons zorgen maken over dat de gemiddelde leeftijd van de Quakers in Nederland omhoog gaat en het aantal leden terugloopt. Toch kunnen we ook ons inzetten om meer bekendheid te geven aan wie we zijn en wat we doen.

Het artikel over Wereld Quakerdag (1 oktober), gaat over 1. leren, 2. bidden en 3. handelen. Wat hebben we te leren als het gaat over meer bekendheid, meer aantrekkingskracht ook voor jongeren? Ik denk dat het goed is om eens een ronde bij vrienden en bekenden te doen over het beeld dat zij hebben van de Quakers. Wat is er voor publiciteit over de Quakers? Vanuit die kennis kunnen we overgaan naar bidden, laten we stil zijn. Laten we ervaren hoe we die levenskracht, het innerlijk licht, dat van God in ieder mens verwoorden voor buitenstaanders. Kijk bijvoorbeeld op "Getuigenissen en meer. (Quakers.nu). Handelen, onze activiteiten, wat we als Quakers doen, heeft ook een belangrijke aantrekkingskracht. Het geeft de echtheid van de wat in de stilte ervaren aan. Goed om er als Nederlandse Quakers elkaar enthousiast en actiever te maken om meer naar buiten te treden.

Ons jargon mag ook wel eens herzien worden, zodat geïnteresseerden en nieuwkomers niet meteen voor raadsels komen te staan: Wat is een maandvergadering? Gewoon een regionale groep toch? Deze komen vaal wekelijks of twee wekelijks bij elkaar. Wat is een jaarvergadering als we enkele keren per jaar bij elkaar komen? Zijn we echt een Genootschap? Waar genieten we van? Waarom niet gewoon: De Nederlandse Quakers (Vrienden)?

Natuurlijk kunnen alle leden oproepen om iets op hun facebook, LinkedIn of andere Social media te zetten.

Het voelt voor mij wel wat ongemakkelijk om zoveel aandacht naar binnen toe te besteden, terwijl de wereld letterlijk en figuurlijk in brand staat:

Klimaat, ongelijkheid, vluchtelingen, de oorlog in Oekraïne.

Laten vooral met de Moed van de Hoop ons inzetten voor een betere wereld en onze organisatie zo goed mogelijk een thuis laten bieden voor iedereen die dit ook wil doen!

Ik hoop dat het lezen van deze Vriendenkring je inspireert!

Sytse Tjallingii,
(redacteur.)

Moed der Hoop.

Verslag Quakers en ik door Marlies Tjallingii

Wat is het mooi dat we elkaar kunnen inspireren door het delen van teksten waar we verder mee kunnen. Zo deelde Erik Dries een klein gedeelte uit een lezing van Colet van de Ven (maart 2020) met als titel: De Moed der Hoop. We praten veel meer over de Moed der Wanhoop. Hoe goed is het om met De moed der Hoop aan de gang te gaan.

Colet van der Ven

*Iedereen hier weet wat hij of zij
op het persoonlijk en maatschappelijk vlak te bevechten
heeft.*

*De een heeft moed nodig om met iets op te houden,
de ander om met iets door te gaan,
een derde om met iets nieuws te beginnen.*

*Of misschien de moed om te vergeven,
of op te komen voor de onbekende ander,
of ongelijk te bekennen,*

*of politiek actief te worden
of je drift te vertragen*

*of je geld weg te geven
of jezelf uit te spreken,*

*of juist je venijnige tong te bedwingen
of publiek protest aan te tekenen.*

Laten we in de spiegel kijken en als we weglopen, onthouden wat we hebben gezien. Laten we de moed vinden om te dromen en die dromen om te zetten in daden, niet gehinderd door wetten of praktische bezwaren. Laten we elkaar daartoe blijvend en onophoudelijk aanmoedigen.'

Welke moed heb jij nodig?

Deze tekst ligt in ons midden via het scherm gedeeld.

Vragen die opkomen: wie ben ik en wat heb ik in deze tijd te doen. Welke moed heb ik nodig bij geweld? Hoe moet ik met geweld omgaan? Heb ik de moed om geweld aan te kijken en hier mee om te gaan? Moed is “bang te zijn en toch te doen wat je te doen hebt.”

We hebben ook vijanden in ons zelf. Bijvoorbeeld de stemmetjes die zeggen: ik ben niet goed genoeg. We halen wijsheid bij Krishnamurti, die zegt: *‘Het gaat om het accepteren wat is, in plaats van het conflict te creëren tussen het ideaal wat zou moeten en dat het niet ideaal is!’*

De moed hebben om iets wat ik geschreven heb uit te geven en te delen met anderen. Ik ben bang voor de oordelen van anderen en dus houd ik het bij mezelf! Is dat jammer?

Bij het voorbereiden van de Vredeswandeling, de angst of het allemaal wel zal lukken: daar is vertrouwen voor nodig, dat het goed is zoals het is, en er voor gaan.

Het is vlak na de aardbeving in Marokko en de overstroming in Libië: waar is dit goed voor? Dat kunnen we niet zien. Kunnen we oefenen in het accepteren dat het is zoals het is? Zolang het bij ons geen overstroming is? Hoe kunnen mensen in zo’n rampsituatie overleven met de wijsheden die we samen delen? Hoe zouden we zelf hier moed uit kunnen putten? We zien hierin de kwetsbaarheid van mensen. We zijn ook betrokken bij elkaar, delen van eenzaamheid, van de behoefte aan een luisterend oor.

De dag na onze uitwisseling is het Joodse Nieuwjaar: Rosj Hasjana. Op deze dag en de dagen erna kijken de Joden terug naar het vorige jaar en reflecteren op wat er goed en slecht ging. Dan volgt de omkeer: nadenken over wat je in het komende jaar anders wilt doen. Daarbij past ook de vraag: waarom zijn we hier? Is er een ziel? Wat is ons doel in het leven?

De vraag wat neem je mee van onze uitwisseling:

Meer vertrouwen in me zelf en in Het Zelf; Vertrouwen dat het goed komt; hartverwarmende sfeer van openheid; dat ik kon zeggen wat ik wilde delen.

Er is motivatie om donderdag 19 oktober weer bij elkaar te komen, online. We zijn dankbaar voor de uitwisseling.

De volledige tekst van de lezing van Colet van der Ven is te vinden op:

[Lezing Colet v.d. Ven 03032020. | er-rotonde](#)

In de lezing van Colet vd Ven komt de Jodenvervolgging nadrukkelijk aan bod, hier een bezoek aan Auschwitz

Onze bezittingen?

Najaarsbijeenkomst 28 okt. Johannes kerk A'foort.

Hierbij nodigen we jullie uit om oktober mee te doen met een dag georganiseerd door de commissie Organisatie in het Licht.

We zullen ons die dag in een setting van Vriendschap bezig houden met de huizen die we in beheer hebben gekregen van onze overleden Quakervoorouders.

Vanuit de Algemene Vergadering in mei heeft de Commissie Organisatie in het Licht de opdracht gekregen om hier verder mee aan de slag te gaan, in samenwerking met de Commissie Huizenbeheer en de Financiële Commissie.

op 28

Een eerste stap is deze gedachten uitwisseling. Tijdens deze bijeenkomst hoeven we niet tot besluiten te komen. We kunnen op onze Quaker manier vanuit de Stilte met elkaar afstemmen in welke richting we door de Geest geleid worden.

De dag zal dus zijn op 28 oktober, van 10.30 tot 16.30 in de Johanneskerk in Amersfoort. Je kunt je alvast aanmelden bij het secretariaat: secretariaat@quakers.nu

Zet de datum vast in je agenda en meld je aan, zodat we weten hoeveel soep we maken. Neem je eigen broodje mee. Wij zorgen voor thee en koffie en soep.

We sturen begin oktober een uitgebreider programma.

Actief voor Eco-rechtvaardigheid.

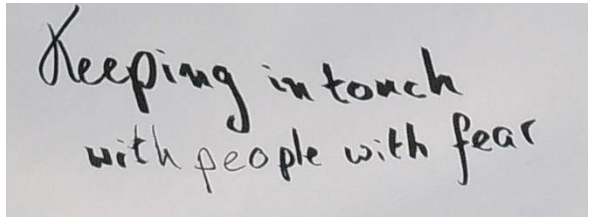
Impressie van de Grensbijeenkomst van 8 tot 10 September in Heerlen door Marlies Tjallingii

Voor Sytse en mij was het 5 jaar geleden dat we mee deden in Sittard. Deze keer was het in Heerlen, voor ons 3,5 uur met de trein. Rustig ons laten rijden, met een fijne tussenstop in Utrecht.

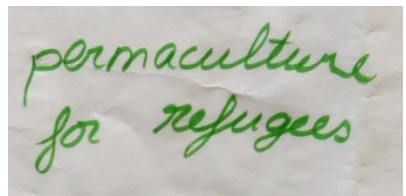
We liepen van het station in Heerlen naar het NIVON huis Eikhoud. Wat een prachtige omgeving: een mooi huis, met een grote tuin met veel bomen erom heen. Je zou kunnen zeggen: een oase aan de rand van Heerlen. Dat maakte dat we het hele warme weekend, zoveel mogelijk buiten waren: eten onder een paar schermen of onder de bomen. Onze basisgroepen konden in de tuin bij elkaar komen. De bonte avond was helemaal buiten. Op zondagochtend was de wijdingsamenkomst ook buiten. We konden vanaf de tuin de bijen zien vliegen van en naar hun korven. Op zaterdagavond hoorde ik vanuit het toilet een bosuil vlakbij! Dus zijn we even naar buiten gegaan om nog beter te luisteren naar de uil.

De Nederlandse Quakers hebben deze grensbijeenkomst georganiseerd. Het liep allemaal heel goed en we hebben genoten van het heerlijke biologische eten!

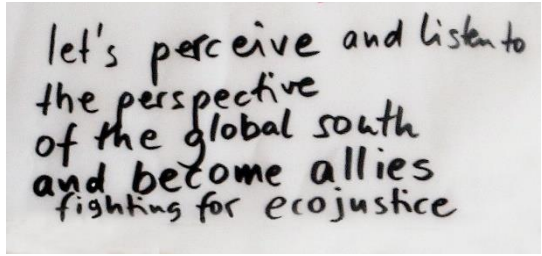
Het thema ging over Eco-rechtvaardigheid. George Thurley leidde ons door het thema heen. Hij woont in Nederland, hij werkte jarenlang bij Quaker Council for European Affairs (QCEA) en is een uit Engeland afkomstige jonge Quaker. We zagen opnieuw

gedeeltes van de lezing van Mieke van Opheusden die ze tijdens de Algemene Vergadering van de Nederlandse Quakers heeft gehouden. Het gaat over haar betrokkenheid bij protesten tegen klimaatverandering en haar oproep om niet te doen alsof het allemaal wel voorbij zou gaan. Mieke maakt ons bewust dat aarde onbewoonbaar wordt. Een afschuwelijk idee dat we op een gegeven moment niet meer kunnen wonen op deze aarde als we zo doorgaan. In enkele decennia hebben we als westerse wereld zoveel energie bronnen (zoals kolen, olie en gas) verbruikt dat de aarde uitgeput is. Hier in het westen merken we het nog niet zo direct, maar mensen in het zuiden ervaren enorme consequenties van de klimaat verandering. Het gaat erom dat we bij onszelf beginnen

en niet met een vinger naar de ander wijzen. Algemeen was de wens om demonstraties te ondersteunen zoals die van Extinction Rebellion, Greenpeace en andere organisaties. We kunnen die ondersteuning op vele manieren doen zoals: Uitspreken voor maatregelen, aandelen kopen en mee doen met een aandeelhoudersvergadering.

let's perceive and listen to
the perspective
of the global south
and become allies
fighting for ecojustice

We wisselen uit in onze basisgroepen. We vertelden elkaar wat we al doen. Bijv. de auto weg doen en een taxi nemen, fietsen of lopen en met de trein reizen, tandenpoetspillen (Smyle) in plaats van plastic tubes die nog niet helemaal leeg in het vuilnis komen, elektrisch koken.

We luisteren naar elkaar. Er is verbondenheid. We praten over onze betrokkenheid bij eco-rechtvaardigheid. We schrijven uitspraken uit de groepen op flappen, waarvan er enkele fragmenten te zien zijn op deze bladzijden en achterin deze Vriendenkring. Als afsluiting schrijven we en lezen we in stilte de flappen en laten de teksten op ons in werken.

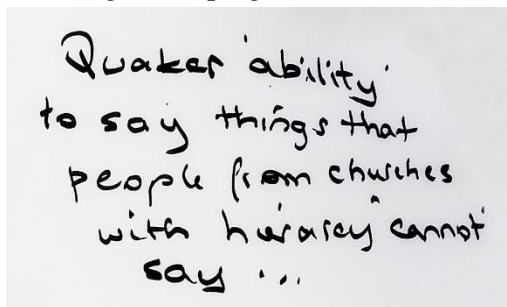
We voelen een sterke betrokkenheid.

Alice Privey van (QCEA, Quakerwerk in Brussel) vertelt over haar nieuwe job. Ze coördineert Klimaat Rechtvaardigheid en Vrede. Haar inbreng maakt dat ik door deze Grensbijeenkomst weer meer betrokkenheid ervaar bij onze Internationale en Europese Quakergemeenschap. Er waren deelnemers uit Nederland, Duitsland, Engeland, Frankrijk, Ierland, Tsjechië, Oekraïne en Georgië.

Op dit weekend was er ook een groep jonge Vrienden, zij hadden hun eigen programma. Michael Eccles en Annie Jansen begeleidden deze enthousiaste groep. Aan sommige onderdelen van het algemene programma deden deze jonge Vrienden mee.

Voor de zaterdag middag had ik een interesse groep aangekondigd over The Council of All Beings. The council of alle Beings is een soort ceremonie waarin je als deelnemer je identificeert met een wezen. Dat kan van alles zijn. In de raad

Quaker ability
to say things that
people from churches
with hierarchy cannot
say ...

(Council) kom je als dit wezens bij elkaar. Je kruipt dus echt in de huid van bijvoorbeeld een vervuilde rivier of een walvis, of een hommelmel. In de raad getuig je van hoe je beïnvloed wordt door de klimaatverandering. Daarna geef je als het wezen waarmee je je identificeert een boodschap aan de mensen (eventueel deelnemers die dan als mensen luisteren). Ter afsluiting geef je de mensen een kwaliteit van je die ze kan helpen om aan verandering te werken. Er kwam

maar één deelnemer. We hebben samen deze ceremonie gedaan. Dat was een bijzondere ervaring en een oefening voor mij om het te begeleiden. Sytse en ik reisden terug met de trein, samen met Tony Weekes, ons gastlid uit Ierland, die doorreisde naar Assen. Ik kijk terug op een inspirerend weekend, dat ook een ondersteuning is voor onze Peace of Walk in Zwolle, met als thema Klimaat en Vrede.

George Thurley inspireert ons over Eco-rechtvaardigheid

Korte Impressie van Tony Weekes:

De Grensontmoeting was een gedenkwaardige gebeurtenis. Na de lange periode van pandemische onzekerheid hebben we vriendschappen kunnen hernieuwen en nieuwe vrienden kunnen maken. De Eikhoud bood uitstekende accommodatie; dankzij het goede weer konden we genieten van de prachtige bomen en vogels rondom het huis.

De presentaties en basisgroepen hebben ons in staat gesteld ons begrip van de klimaatcrisis en andere crises van deze tijd te ontwikkelen. Maar we moeten niet vergeten dat we zowel protest als politiek nodig hebben. De Green New Deal biedt een weg vooruit – maar wil deze effectief zijn, dan is er een partnerschap nodig tussen ons, als burgers, en onze politici en regeringen.

Grensbijeenkomst

Diepste impressie van Frieda Oudakker

Aan het mooie uitgebreide verslag van Marlies, voeg ik graag mijn 3 belangrijkste impressies van het weekend toe.

- Heerlijk om na een aantal jaren de vrij vaste groep van deelnemers aan deze jaarlijkse ontmoeting in september weer te zien. Wat fijn om een weekend door te brengen met deze groep Vrienden. Ik zag veel vertrouwde gezichten en ervoer de integriteit en het medeleven van een van binnenuit betrokken groep Quakers. Dat was genieten.
- Ik voel veel respect voor de jongere generatie Vrienden die zich bezig houdt met Eco-rechtvaardigheid. Voor hun moed om open en eerlijk, vanuit hun eigen ervaringen te praten over wat zij tegenkomen, buiten én in zichzelf. Om diep te doorleven dat onze wereld er over een tijdje heel anders uit zal zien en misschien niet bewoonbaar meer zal zijn. Dat grote groepen mensen het in ieder geval niet zullen overleven. Zij deelden hun kennis daarover met een oudere generatie, én een jongere generatie, zonder ergens doekjes om te winden. Zowel bij Mieke (via video presentaties) als bij George ervoer ik een verbijsterende moed om alle kennis die zij op deden, bij hun protesten tegen de bestaande orde, die vernietigend is voor onze aarde, zonder enig voorbehoud aan ons door te geven. Er is een wezenlijke systeemverandering nodig, om die rampzalige vernietiging te voorkomen. Zij deden een dringend beroep op ons allen, om alles in het werk te stellen, om onze prachtige aarde weer duurzaam bewoonbaar te maken en te houden.
- De afsluiting vond plaats met presentaties op grote vellen van de gevoerde gesprekken in de basisgroepen. Na het lezen ervan was ik tot mijn verbazing niet ontmoedigd door alle ellende die we in de wereld tegenkomen. Ik vond het verrassend dat er zo veel positieve dingen op de papieren stonden, en veel creatieve uitingen. Ik las uitspraken over menselijke zaken als genieten van de natuur, de kracht van groepen, zorg voor jezelf en elkaar. Ik ervoer het als de vruchten van een aantal eeuwen werken met het idee van John Fox: ons richten op “dat van God in ieder mens”. Dat houdt de moed erin bij zo’n zwaar thema. Wat inspirerend om te lezen hoe we dit weekend met z’n allen met dit onderwerp bezig waren geweest, met hart voor de aarde en elkaar. Ik voelde me opgetild. Hoe heerlijk kan het zijn om bij de Quakers te horen!

Quaker getuigenis: wat we aan de wereld getuigen. (SPICES)

Quaker Testimony: What We Witness to the World, Pendle Hill pamflet door Paul Buckley; Vertaling en samenvatting door Jelena Kasteel

Het doel van dit pamflet is om de historische ontwikkeling en het hedendaagse gebruik van de Quaker getuigenissen te onderzoeken.

Wat is een Quaker getuigenis? De auteur definieert een getuigenis als de openbare expressie van iets dat het Innerlijke Licht heeft geopenbaard aan een individu of een groep. Als vijf essentiële karakteristieken van een Quaker getuigenis noemt hij als eerste: de oorsprong van de getuigenis moet in God zijn. Hedendaagse Quakers kunnen i.p.v. God ook woorden als Geest, Innerlijk Licht, Christus, de Ene, Godin of nog andere woorden gebruiken, zolang het getuigenis komt uit een bron die onze individuele geest overstijgt.

Verder is een getuigenis een openbaar gedrag, dus niet alleen vertoond in privésfeer of tussen de Vrienden. Het is bovendien uitdagend, d.w.z. dat het vereist dat men uit zijn comfortzone stapt en soms ook zijn veiligheid riskeert, zoals de eerste Quakers dat deden. Als laatste wordt genoemd dat het uit Liefde komt; een actie die niet consistent is met Gods liefde kan geen getuigenis zijn.

De historische ontwikkeling van het getuigenis begint met de eerste Vrienden. Voor hen was dat een onlosmakelijk onderdeel van het ervaren van God in hun leven. Dat bleek o.a. uit het dragen van eenvoudige en onversierde kleding en het altijd aanspreken van mensen met 'jij' en zonder titels. Soms werden er ludieke acties uitgevoerd, bijvoorbeeld in de vorm van straattheater. De acties resulteerden vaak in vervolging en arrestaties. Vrienden weigerden onder te duiken, ze geloofden immers dat ze Gods uitverkoren mensen waren. Duizenden werden gearresteerd, velen verloren hun leven en hun eigendommen werden in beslag genomen.

Dankzij lobbyen werden Quakers aan het einde van de 17e eeuw officieel weer getolereerd. Dat heeft een onvoorzien probleem opgeleverd: hoe onderscheidt men een Quaker van een niet Quaker. Strenge regels werden opgesteld en streng nageleefd. Zo werd het een formele geloofsovertuiging, moeilijk te rijmen met de geest van directe ervaring van het Innerlijke Licht. Daarom werden die regels tegen het einde van de 19 eeuw verlaten.

Getuigenissen en meer

Tegenwoordig worden getuigenissen vaak opgesomd met het acroniem SPICES (kruiden of specerijen): *eenvoud* (simplicity), *vrede* (peace), *integriteit* (integrity), *gemeenschap* (community), *gelijkheid* (equality) en *duurzaamheid* (stewardschap or sustainability). Waarschijnlijk is het woord SPICES ontwikkeld om kinderen van Quakers te onderwijzen, maar het werd wijder bekend en gebruikt, ook om vragen van nieuwkomers te beantwoorden. Echter zijn er nadelen aan SPICES en die worden door verschillende auteurs beschreven. Zo wordt het beoordeeld als een oversimplificatie, onvolledig en te vaag. Het drukt niet de essentie uit van Quaker zijn, nl. dat getuigenissen vooral uit de directe ervaring van het Innerlijke Licht komen.

De auteur waarschuwt voor het gebruik van SPICES. Het zijn weliswaar goede dingen om te doen, maar uit zichzelf zijn ze niet noodzakelijk spiritueel gemotiveerd en niet alle getuigenissen kunnen geclassificeerd worden onder een van de zes categorieën. Getuigenissen zijn talloos: vreugde, gastvrijheid, gerechtigheid, ontzag, dankbaarheid, om er maar een paar te noemen. Paul Buckley gebruikt ook de metafoor van een boom: getuigenissen zijn niet de wortels van de Quakers, dat is immers het Innerlijke Licht. Getuigenissen zijn als de vruchten van een boom.

Men kan zich laten inspireren door de woorden van George Fox of door de uitspraken die te vinden zijn in hedendaagse Quaker publicaties; maar door klakkeloos herhalen van de woorden van iemand anders moeten we niet met getuigenissen moeten omgaan. De auteur noemt bijvoorbeeld de zin: “Ik probeer mijn leven in overeenstemming te brengen met het ontvouwen van het universum” als de formule die voor iemand misschien beter kan werken. Welke woorden voor jou de juiste zijn, kan meer waarheid bevatten en beter werken dan SPICES om kinderen te onderwijzen of de vragen van de nieuwkomers te beantwoorden. Ze worden dan werkelijk jouw getuigenis.

P.S. Voor getuigenissen wordt tegenwoordig steeds vaker het woord Kernwaarden gebruikt.

Boek met veel informatie van en over Quakers en hun getuigenissen

Veilige asiel routes naar Europa

ingezonden en vertaald door Peter van Leeuwen

In de vorige Vriendenkring (‘Bescherming asielzoekers bereikt ondergrens’) bleek al dat zo’n 40 maatschappelijke organisaties, waaronder QCEA, gezamenlijk optrekken om de onderhandelingen over een EU migratiepact te beïnvloeden.

Maatschappelijke organisaties roepen de lidstaten op tot meer ambitie: Veiliger manieren om naar Europa te komen; internationale bescherming; recht doen aan Europa’s vermogen om mensen te verwelkomen.

7 prioriteiten

EU lidstaten moesten hun toezeggingen voor een EU-hervestiging regeling vóór 15 september indienen. De samenwerkende organisaties hebben nu zeven prioriteiten geformuleerd, waarmee zij de landen oproepen om ernst te maken met voldoende legale, veilige manieren om asiel aan te vragen in Europa:

- 1) Landen moeten meer veilige wegen bieden voor mensen die bescherming nodig hebben. De doelstellingen halen die in de ‘roadmap 2030’ van de UNHCR zijn vastgelegd (Global Compact on Refugees).
- 2) Garandeer voldoende capaciteit voor nood-hervestiging. Zoals in de quota beloofd voor 2024 en 2025. Dat moet leiden tot betere implementatie. Niet tot daling van de aantallen.
- 3) De uitvoering van de hervestiging toezeggingen verbeteren door stroomlijning van de procedures. Dat betreft onder andere uitreisvisa,

Man die een vrouw knuffelt met bloemen, na gezinshereniging

reisdocumenten, medische goedkeuringen, samenwerking met alle betrokken partijen.

4) Maak gebruik van de expertise van vluchtelingen gemeenschappen bij de implementatie.

5) Accepteer en gebruik het 'EU-kader voor hervestiging en humanitaire toelating'.

Laat zien dat de EU-instellingen en de lidstaten hun taak serieus nemen om veilige routes uit te breiden.

6) Investeer in waardige opvangsystemen om tegemoet te komen aan de onmiddellijke behoeften van aankomende vluchtelingen. De gemeenschap van vluchtelingen kan helpen bij het opvangen van nieuwe vluchtelingen. Zorg voor adequate dienstverlening..

7) Handhaaf het recht op asiel voor alle bescherming zoekers. Iedereen die bescherming zoekt, moet asiel kunnen aanvragen in Europa. Lidstaten moeten asielprocedures van hoge kwaliteit handhaven die in overeenstemming zijn met de mensenrechten. Combineer dit niet met een strenger asielbeleid.

Hervestiging en andere aanvullende wegen naar bescherming bieden een reddingslijn voor mensen die gedwongen zijn te vluchten. Er moeten trajecten komen om veiligheid te bereiken zonder hun leven in gevaar te brengen. De komende maanden bieden een kans voor de EU om leiderschap te tonen. Dat kan op het komende tweede Global Refugee Forum in december. De COVID-19-pandemie vormt niet langer een obstakel voor internationale overdrachten

Zelfs nu de ontheemding uit Oekraïne voortduurt, vangen de EU-lidstaten momenteel slechts een klein deel van de gedwongen ontheemden wereldwijd op. De afgelopen jaren heeft Europa slechts in een marginale 1,1% van de mondiale hervestiging behoeften voorzien.

Het is duidelijk dat Europa meer kan en moet doen om mensen die bescherming nodig hebben te ondersteunen en solidariteit te tonen met de landen die de grote meerderheid van de ontheemden opvangen.

Spirituele Voeding voor Groepen.

De wijsheid in spiritueel luisteren, door Daphne Clement

Pendle Hill pamphlet 373. vertaling Frieda Oudakker

Dit soort trainingen wordt gehouden volgens een vast patroon. De ervaring leert dat een vaste structuur aanhouden – hoewel dat op gespannen voet kan staan met creativiteit - bevorderlijk is voor een doorgaande relatie van de deelnemers door de jaren heen. Bij iedere bijeenkomst is er een tijd om je te settelen, individueel te reflecteren, te schrijven, te luisteren en te reflecteren op iemands inbreng. Ook is er gelegenheid om door middel van kunst, poëzie, muziek of tekst te reageren op wat het voor ieder persoonlijk betekend heeft. Het is goed als een paar deelnemers al in een andere groep hebben meegedaan. In het begin helpt een begeleider de leden om hun weg door het proces te leren vinden. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de deelnemers om beurten een deel van de bijeenkomst leiden.

De groep heeft tussen de 6 en 10 deelnemers en de bijeenkomst duurt 3 uur. Er wordt aan deelnemers gevraagd om minstens één jaar deel te blijven nemen aan de groep. De nu bestaande groepen zijn vaak nog langer doorgegaan. De groepsbijeenkomsten hebben de volgende structuur:

1. Aankomst - 30 minuten, met wat sociaal contact en iets te drinken en te eten.
2. Stilte - 20 minuten - Quaker vorm van eredienst.
3. Check-in - 3 á 4 minuten per persoon.
4. Spirituele autobiografie / spontaan schrijven - 40 minuten.
5. Creatieve reflectie - 5 á 10 minuten, door één van de leden van de groep.
6. Zakelijke bespreking - 5 minuten.
7. Kiezen wie een presentatie geeft - zo lang als nodig is.
8. Stille pauze - 5 minuten.
9. Een individuele presentatie - 5 á 10 minuten.
10. Groepsreflectie op de presentatie, 60 minuten.

Nadere uitleg over de invulling van deze stappen.

1. Aankomst. (30 min.)

De groep begint met een korte sociale tijd om samen wat te eten en te drinken. Samen een eenvoudig maal nuttigen bevestigt onze gezamenlijke menselijkheid. Dit traditionele “breken van het ‘brood’ heeft het sacramentale karakter van het ‘avondmaal’, of een feest.

2. Stilte. (20 min.) woorden van Henri Nouwen

Stilte is het huis van het woord.

Stilte geeft kracht en betekenis aan het woord.

We kunnen zelfs zeggen: het woord ontsluit

het mysterie van de stilte waaruit zij voortkomen.

De Quaker eredienst is het centrale proces van de Spirituele Voeding van de

Groep.

Na de sociale tijd, settelt de groep zich samen in de stilte en de eredienst. Dit is meer dan het meditatieve stil zitten en de geest tot rust brengen. De Quaker eredienst richt zich erop om met het ‘innerlijk’ oor naar God te luisteren. Het zitten in deze stilte brengt de groep ertoe om meer open te gaan en volledig bewust aanwezig te zijn. Het verenigt de groep en verdiept ieders individuele bewustzijn van het Heilige. Er is vaak een gezamenlijk gevoel van tegenwoordigheid en leiding. Tijdens de rijkste bijeenkomsten is er een voortdurende overvloed van stilte.

De weg van het hart

3. Check-in (3 á 4 min. p.p.)

In deze periode is er voor iedereen gelegenheid om te reflecteren op het eigen leven sinds de vorige bijeenkomst en er iets over te delen met de anderen. Iedereen die dat wil kan zich uitspreken over vragen als “Hoe krijgt jouw gebed of diepste verlangen vorm in je dagelijkse leven?” of “Welke weerstanden ervaar je daarin?” In een nieuwe groep kunnen de vragen worden voorgelezen met een korte uitleg. Als het een gevestigde groep is geworden, is uitleg meestal niet meer nodig. Het doel is om deelnemers ertoe te brengen om zo veel mogelijk vanuit eigen ervaringen te spreken.

Er wordt zonder een bepaalde volgorde deelgenomen aan het gesprek. Tijd tussen de bijdrages verdiept de stilte. Dit lijkt op het gesprek vanuit de stilte waarbij de Quakers in stilte op een vraag reflecteren en vanuit de stilte delen als zij zich daartoe geroepen voelen.

4. Spirituele Autobiografie / spontaan schrijven (40 min.)

Spontaan schrijven is een andere manier om naar God te luisteren. We geven antwoord op een vraag over een onderwerp, beginnend met “Toen ik”. Voorbeelden daarvan zijn:

Toen ik alleen maar kon wachten.

Toen ik een doorgang naar God ontdekte.

Toen ik hoop voelde ondanks de omstandigheden.

Toen ik overliep van vreugde.

Toen God werkelijkheid voor mij was.

Toen ik afscheid moest nemen.

Toen mijn lijden betekenis had.

Toen ik creatief afwachtte.

Toen ik accepteerde dat iemand mij slecht behandelde.

Toen ik in verwarring was.

Toen God tegen mij sprak en ik luisterde.

Deze woorden zijn zorgvuldig gekozen om wezenlijke herinneringen boven te halen en te komen tot verdie-

pende verhalen. Verdiepend is niet theoretiseren, is niet wat we *denken over* een gebeurtenis – het is een echt verhaal vertellen. Zowel de bijbel als C.G. Jung herinneren ons eraan dat een verhaal een mysterie kan omvatten. Het mysterie binnen de simpele verhalen maakt dat de bijbel de eeuwen doorstaan heeft. De waarheid in de mythologische literatuur, evenals in alle wereld religies, bevat een

rijke symboliek, net zoals onze levens dat doen. Bijvoorbeeld: “Een tijd waarin ik mij volledig mijzelf voelde” heeft de potentie om te duiden op de voetstappen van het heilige in ons gewone leven. In dit geval komt het beeld van de voetstappen van het Heilige van het Latijnse woord *vestigia*, dat de Franciscanen gebruikten om “de voetstappen van God” aan te duiden. Verhalen die we delen met onze spirituele metgezellen, weergegeven in een dagboek, worden over de jaren een spirituele biografie.

Dit is hoe Fred de zin ‘Een tijd waarin ik het goddelijke in mij voelde werken’ verwoordde:

Toen ik een jongen was en de kleinzoon van mijn grootmoeder, pleegde ik haar ramen te wassen. Die ramen waren op de tweede verdieping. Ik leunde achterover naar buiten en waste de ramen met water, ammoniak en lappen. Ik denk dat geen van de andere kleinkinderen het wilde doen. Maar ik deed het. Ik hield ervan. Mijn grootmoeder wees mij iedere streep aan en ik poetste die schoon.

Nancy was dol op dim-sum (stukjes vlees in deeg). Ze hield er waanzinnig veel van. Dus gingen we naar een plek in Chinatown. We zaten naast een muur gebouwd van ruwe betonblokken. Daarin was een diorama gebouwd van een tuin, naast mijn linker schouder. Terwijl ik schuin tegenover haar zat verscheen er naast mij een rat, uit een afgezaagd stuk beton. Het had roze oogjes en een snuffelend neusje. Ik zat daar en zei er geen woord over tegen Nancy, omdat ik alleen maar wilde dat zij gelukkig was. Sinds die tijd, als ik erover nadacht, vroeg ik mij af of ik té afhankelijk van haar was. Ik vroeg mij af of ik bang was dat bij mij weg zou gaan als er iets onplezierigs

gebeurde. Ik vroeg mij af of ik erop kon vertrouwen dat zij mij zou helpen in mijn angst voor de rat – maar op dát moment was het echt eenvoudig omdat zij zo dol was op dimsum en ik niet wilde dat haar gevoelens verstoord zouden worden. Het leek iets een heel natuurlijk.

Angst voor het donker

Een reactie van Rod op de zin “Toen ik het Duister ervoer”.

Ik had de fase bereikt in het zitten in stilte dat er momenten kwamen, verlengde momenten, van open staan, van kwetsbaarheid voor alles, wie of wat er ook maar was. Het is denkbaar, zo niet waarschijnlijk, dat mijn bezig zijn met St. Jan van het Kruis een opening maakte, niet voor het Licht maar voor het Duister. Wilde ik beschikbaar zijn voor het absolute niets, toch niet bang, omdat daar in het hart, iets of iemand is, in het centrum ervan? Op een ochtend had ik een helder gevoel van een afgrond - een rand waarachter dat donkere niets lag. Ik stond mijn aandacht en mijn intentie toe om er naar toe te gaan en over de rand te stappen, in wat?? Beelden van nauwelijks zichtbare rollende zwarte wolven kolkten aan de rand van mijn perifere zicht en zakten weer weg. Het was absoluut blanco, zwart, niets, en stilte. En toen, alleen maar een glimp – meer als een gevoel – dat er een tikkeltje rijkdom was, een middernachtelijke blauwe doorlaatbaarheid, niet leeg, niet dood, maar iets wat op de één of andere manier welkom was.

Bij deze stap, na 6 á 8 minuten schrijven, delen degenen die zich daar geroepen toe voelen wat zij geschreven hebben. Het is een optie. Sommigen vinden, lezend wat zij geschreven hebben, dat het te persoonlijk is, of nog niet áf om te delen.

Terwijl de deelnemers naar elkaar luisteren ontstaat er een zachte intimiteit, een intimiteit die rijk is aan beelden en metaforen. Zij leren elkaar diep kennen.

De volgende keer verder over de volgende 6 stappen in het proces.

Impact van Wapenhandel op het klimaat

Verslag van een avond in de vredesweek in Zwolle door Marlies Tjallingii

In het kader van de Vredesweek kwamen we gisteren bij elkaar in de Doopsgezinde Kerk in Zwolle.

Wendela de Vries van Stop de Wapenhandel deed mee via zoom, omdat ze vanwege haar gezondheid niet kon reizen. We vroegen haar wat nu de functie van het schrijven van rapporten is. Belangrijk als je gaat demonstreren dat je dan kennis van zaken hebt. Er wordt veel onware informatie de wereld in gestuurd, om wapens te kunnen verkopen. Dit werd wel duidelijk door haar verhaal en de antwoorden op de vragen die ze had.

Aart Hoogcarspel onze gastheer startte met de vraag: wat weten we zelf? De 9 aanwezigen waren al goed geïnformeerd. Ik schreef zelf in mijn schrift dat er jaarlijks \$12,000,000,000 (twaalf miljard dollar) besteed wordt aan wapens. Een ongelooflijk bedrag.

Het effect van allerlei soorten munitie:

- Explosieven die niet afgaan en blijven liggen waar ze vielen, waardoor mensen gewond raken
- Landmijnen die blijven liggen (in Kroatië staan bordjes in mooie natuurgebieden met de waarschuwing voor landmijnen → verboden gebied)
- Er is een internationaal verbod op clustermunitie, dat is echter niet getekend door de VS, Oekraïne en Rusland. Dit blijft nog jarenlang aanwezig in het land.
- Alles wat kapot gebombardeerd wordt, moet hersteld en dat heeft weer gevolgen voor de stikstof neerslag.
- Verarmd uranium wordt gebruikt in wapens, dit is een afgeleid product van kernenergie. Dit verarmd uranium heeft in Irak geleid tot een verhoogd aantal misgeboortes. Ook Amerikaanse soldaten die in Irak gevochten hebben, ondervonden/ondervinden hiervan de gevolgen. Wendela noemt vooral nierfalen als gevolg van verarmd uranium. Alleen dit wordt niet aan elkaar gekoppeld!
- Gevaar van bombarderen van chemische bedrijven en een kerncentrale in Oekraïne.

Bij oorlog is er aandacht voor korte termijn militair succes en geen aandacht voor de lange termijn schade op de natuur en voor het klimaat.

Belangrijk om een milieu effect rapportage te hebben over de productie van wapens. In allerlei rapporten over effecten voor het milieu en klimaat worden militaire acties buiten beschouwing gelaten.

Het Nederlandse defensie budget is sinds 2014 meer dan verdubbeld. Wendela zegt dat de oorlog in Oekraïne als een excuus gebruikt wordt om het wapen budget te verhogen in Nederland. Zonder de oorlog zou het ook verhoogd worden. Defensie is verreweg de meest vervuilende dienst van de regering (Nederlandse Staat). De veiligheid van Nederland staat onder druk juist door de uitstoot en de vervuiling. Allerlei sectoren worden aangesproken op de vervuiling, maar defensie krijgt steeds meer ruimte, en voor de vervuiling van defensie is geen aandacht. De Veiligheid staat juist onder druk door de uitstoot en vervuiling. De subsidies voor verduurzaming zouden gebruikt moeten worden om minder vliegtuigen in te zetten.

We hebben ook gelachen om sommige waanzinnige uitspraken:

- Een groene oorlog
- Er is een defensie ecooloog
- Recyclebare munitie
- Duurzame wapens
- Duurzame defensie plannen

We maken hier grappen over: hier zou je toch een soap filmpje van kunnen maken op YouTube of bij de ster reclame!!

We hebben nog steeds vijandsbeelden, en we zijn nog steeds bang voor het gevaar uit het oosten. Ook Groen Links/PvdA heeft in het programma dat defensie met 2% omhoog moet.

Nederland is een militaristisch land, aldus Wendela.

Als we nieuwe wapensystemen aanschaffen dan is dat niet voor vier jaar, maar voor 30 tot 40 jaar. Als we in 2050 onze uitstoot met 50% moeten

Clusterbommen worden door de VS, Rusland en Kroatië gebruikt. het risico op burgerslachtoffers te groot is. De bommen en granten hebben een wijd bereik, en onontpofte deeltjes die blijven liggen vormen nog jaren een gevaar voor burgers. In andere contexten zien we dat vooral kinderen vaak het slachtoffer worden van niet-ontpofte deelexplosieven.

verminderen dan passen die aanschaffen niet in dat beleid. Het bijmengen van duurzame biobrandstof is ook onvoldoende. Dat gaat om 5% bijmengen, hier gaat het over greenwashing!

Het is een triest en niet positief verhaal. Hoe houd je je hierbij staande? Stop de Wapenhandel zet feiten op een rij over langdurige effecten van oorlog op het klimaat en de vervuiling. Er zijn in Oekraïne milieugroepen die bijhouden wat de schade is van de oorlog. Ze doen dit ook om aan te geven wat de Russen moeten betalen als de oorlog over is.

Voor het tegenhouden van vluchtelingen in Libië is veel geld gegeven. Er is niets gedaan aan de infrastructuur te verbeteren. We zien nu de gevolgen hiervan.

Wat kunnen wij doen?

- Bijeenkomsten zoals deze organiseren, ook al zijn we met een kleine groep, het is belangrijk
- Mee doen aan protesteren bij de wapen beurs in Rotterdam op 29 en 30 november
- “Spread the word”, vertel over de feiten aan je vrienden.
- Hannah Ritchie volgen, zij is statisticus en onderzoekt claims van duurzaamheid: <https://hannahritchie.com/>

We delen als slot nog “one-liners”

- Maak een eind aan de oorlog, voordat ze een eind aan jou maken.
- Rot op met je wapenbeurs.
- De kosten van de goedkoopste oorlog, kan de armoede in de wereld oplossen.

<https://stopwapenhandel.org/no-arms-fair-in-rotterdam/>

De wapen industrie voedt zowel de redenen die mensen dwingen hun huizen te ontvluchten als profiteert vervolgens weer, soms dezelfde bedrijven, van hun pogingen hen op hun reizen tegen te houden, niet zelden met gebruik van geweld en mensenrechtenschendingen.

Op 29 en 30 november is de wapenindustrie in Ahoy met een conferentie en beurs. Een coalitie van groepen organiseert protest. Doe mee! Online info avond woensdag 27 september 27 19.30h.

Meld je aan op <https://tinyurl.com/RotOpMetJeWapenbeurs>

Students for Palestine on Elbit, war crimes and anti-colonialism, International Womens Alliance on militarism and patriarchy, antimilitarist collective VliegOp on militarism and the climate crisis en Stop Wapenhandel tegen lobbie van de Nederlandse Wapen Industrie.

Het Klimaat lied

(tekst van Han Visser, van Grootouders voor het Klimaat, op de wijs van Bela
Ciao, Bela Ciao)

Hou op met dromen
Open je ogen
Zoals het gaat, gaat het verkeerd.
Neem actie gauw, gauw, gauw
Sta op en bouw een betere toekomst
voor iedereen, voor mij en jou

Want onze aarde,
wordt steeds maar warmer.
Zeg daarom: Stop! En los het op,
en doe het gauw, gauw, gauw.
Sta op en bouw een betere toekomst
voor iedereen, voor mij en jou.

Maak het groener,
Maak het schoner.
Maak het mooi, ruim op die zoi
en doe het gauw, gauw, gauw.
Sta op en bouw een betere toekomst
voor iedereen, voor mij en jou.

Niet langer wachten,
niet langer dralen.
Wees serieus, en maak een keus
en doe het gauw, gauw, gauw
Sta op en bouw een betere toekomst
voor iedereen, voor mij en jou.

Sta op en bouw een betere toekomst
voor ieder e e n, v o o r m i j e n j o u.

Monteverde Friends school

Quakerschool tweetalig onderwijs voor lokale en internationale studenten in Monteverde, Costa Rica.

Door Joke Hofman (Quaker Hulpfonds)

Deze keer kiezen we voor de Monteverde Friends School in Costa Rica, die gesteund wordt door het QHF.

Eerst even een persoonlijk stukje!

In 2008 waren mijn man Harm en ik in Costa Rica, waar we behalve prachtige vlinders, vogels (veel kolibries), reptielen, amfibieën, orchideeën (ook de kleinste ter wereld, er lag een loep naast) en vleermuizen ook de Monteverde Friends school zagen. (Er is trouwens ook een Vrijeschool in Monteverde) Als je de

foto's van onze reis wil zien, welkom!

Het was na schooltijd, maar we mochten het gebouw bewonderen en ergens klonken een paar fluiten. Mooi, eenvoudig, gezellig, schoon gebouw.

Zondag natuurlijk naar de meeting. Er is trouwens ook een meeting op woensdag en elke week een uur pre meeting voor de leerlingen om hen meer te leren over de Quakerwaarden.

We begonnen om 10 over 10 met zingen, heerlijk! Er waren ruim 50 mensen en 10 kinderen. Ik sprak na afloop met de vrouw die het boek over Wolf Guindon heeft geschreven: Kay Chornook en heb het boek gelijk gekocht. Je kunt het van me lenen, het geeft een prachtig beeld van het proces dat Wolf meemaakt van houthakker tot duurzame bosbouw.

We brengen na afloop een oude vrouw naar haar hotel, leuk enthousiast mens. Natuurlijk kan ik nog veel meer over die reis vertellen, maar nu even niet.

Nu wat stukjes uit de Nieuwbrief van de school, die je kunt lezen op de site:

<https://mfschool.org>

Onze school staat midden in de natuur van het regenwoud.

De school is ruim 60 jaar geleden gesticht door Quakers die de Verenigde Staten verlieten om aan de dienstplicht te ontkomen. Costa Rica heeft geen leger!

We willen graag nieuwe schommels en wipwaps voor de 24 kleuters. De ouders hebben al veel bijgedragen, maar.....

En we zijn een muziekklas begonnen! We hebben voor 3 dagen per week een muziekdocente aangesteld. Ze geeft les aan de klas-

sen 1 t/m 12. De kinderen zijn heel enthousiast en velen willen in hun vrije tijd muziek maken. Het eerste jaar van haar salaris hebben de ouders bijeengebracht, maar we willen er graag mee doorgaan!

Mocht je een bijdrage willen geven, dan kan dat via het Quaker Hulp Fonds. Als je meer dan 50 euro geeft, kun je het oormerken als gift voor Monteverde.

Bijdragen graag naar :IBAN: NL94

TRIO 0338 4113 64. t.n.v. Quaker Hulpfonds, Quakers, te Amsterdam

De tent van Ruth and Elwood (de stichters van de Monteverdes Friends school in 1952

de huidige leerlingen van de school

Zendbrief Zweedse Quakers

Vertaling door Sjoerd Uitslag,
Zweedse Quakers bijeen mei 2023
op Svartbäcksgården

Lieve Vrienden, waar jullie je ook bevinden

Wat is een epistel? Een epistel brengt onze spirituele bood-

schap over, van een vergadering waar wij besluiten hebben genomen met hulp van Gods leiding. Het innerlijke licht en onze quakertradities helpen ons om goed te kunnen navigeren in het spanningsveld tussen traditie en vernieuwing, fysieke en digitale wijdingsbijeenkomsten, betaald en vrijwilligerswerk, geestelijke en materiële erfgoederen.

Deze tegenpolen moeten elkaar niet uitsluiten, maar onze uitdaging ligt in het vinden van de juiste balans, bijvoorbeeld door middel van hybride bijeenkomsten. Een geestelijk thuis kan iets anders zijn dan een fysieke ruimte. Het thema van de jaarvergadering was Svartbäcken- zijn verleden en betekenis. In een inleidende lezing werden foto's en films vertoond uit de geschiedenis van deze ontmoetingsplaats voor Zweedse en internationale Vrienden. Hier zijn onder andere zomerkampen, retraites en jaarvergaderingen gehouden. Na deze voordracht behandelden we het thema in groepen, vanuit drie verschillende tijdsperspectieven: 'het verleden', met meer herinneringen en verhalen van vroeger. De 'toekomst', waar de groep de vraag onderzocht over wat een fysieke plaats voor betekenis kan hebben voor ons. In het 'heden' wordt praktisch werk gedaan door struiken te planten.

We spraken over het belang van het streven naar een goede huishouding, niet alleen met onze financiële middelen, maar ook door zorg te dragen voor de arbeidsomstandigheden, van ons personeel en onze vrijwilligers.

Een vriend van Kväkarhjälpen vertelde over zijn vredeswerk in Bangladesh, Burundi, Georgië, Palestina en Rusland.

Het oecumenische begeleidingsprogramma EAPPI deed verslag van haar werk voor mensenrechten in Palestina en Israël.

Wij voelen dat de keuze van het thema diep symbolisch is; we hebben van diverse leden en internationale bezoekers dezelfde vraag gehoord: waar zijn we op weg naar toe? Hoe treden we veranderingen tegemoet? Nieuwe mogelijkheden zijn niet in strijd met oude tradities. Wij wensen en hopen ervaringen uit te kunnen wisselen met Vrienden uit andere landen.

Welke vormen en wegen we ook kiezen in een veranderlijke wereld, we wandelen samen in het licht.

Wereld Quakerdag 2023

1 oktober 2023

Vrienden overal ter wereld zullen *leren, bidden en handelen*, terwijl we ons voorbereiden om volgend jaar als wereldwijde vriendenfamilie samen te komen op de Wereld Plenaire Vergadering in Zuid-Afrika en online.

Het thema voor zowel Wereld Quaker Dag als de World Plenary Meeting is *Leven volgens de Geest van Ubuntu: met hoop reageren op Gods oproep om de schepping en elkaar te koesteren*.

Veel Quaker-groepen zullen speciale bijeenkomsten over dit thema houden, waar mensen uit welk land dan ook aan kunnen deelnemen. Enkele hiervan staan hieronder vermeld.

Sluit je aan bij de Sectie van Noord- Midden en Zuid-America op zondag 1 oktober om 19.00 uur Eastern Time (23.00 uur UTC) voor een tweetalige gemengde eredienst met muziek. Registreer: <https://fwccamericas.org/events>
Leven in de geest van ubuntu: zorgen voor de schepping en voor elkaar. Afbeelding door Lynn Finnegan.

Ter ere van World Quaker Day zal Francisco Burgos, uitvoerend directeur van Pendle Hill, de gemeenschap begeleiden bij het dansen met vragen die worden gedeeld door vrienden over de hele wereld, waarbij hij de geest van ubuntu in het delen van aanbidding onderzoekt, na hun wekelijkse internationale Meeting for Worship .

Leer, bid, handel

Je kunt ook waar je ook bent deelnemen aan World Quaker Day, simpelweg door meer te leren over ubuntu, te bidden voor de wereldfamilie van Vrienden en actie te ondernemen.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=DW_L7Vlvmo8&t=2s

Leren

Bekijk de bovenstaande video of toon deze in uw Quaker Meeting of Friends Church, over wat het woord *ubuntu* betekent voor Friends in Southern Africa. Denk na het bekijken ervan na over de onderstaande vragen, door persoonlijke contemplatie of samen met anderen:

1. *Hoe zou u het concept van ubuntu uitdrukken in de taal of cultuur waarmee u het meest vertrouwd bent?*
2. *Wat zouden de gevolgen zijn als onze mondiale Quaker-gemeenschap de voorschriften van Ubuntu nauwkeuriger zou volgen, en hoe kunnen we dit aanpakken?*
3. *Hoe kunnen kerken en gemeenschappen werken aan veranderingen in de regeringen, economische en politieke structuren om het principe van ubuntu te omarmen?*
4. *Wat zou de toepassing van de principes en praktijken van Ubuntu voor ons kunnen betekenen nu*

World Quaker Day
October 1, 2023

Join Friends for a bilingual semi-programmed worship service, with music, to prepare for the 2024 World Plenary. The theme of both events is:

Living the Spirit of Ubuntu:
Responding with Hope to God's Call to Cherish Creation, and One Another

fwccamericas.org/events

1 OCT. 2023

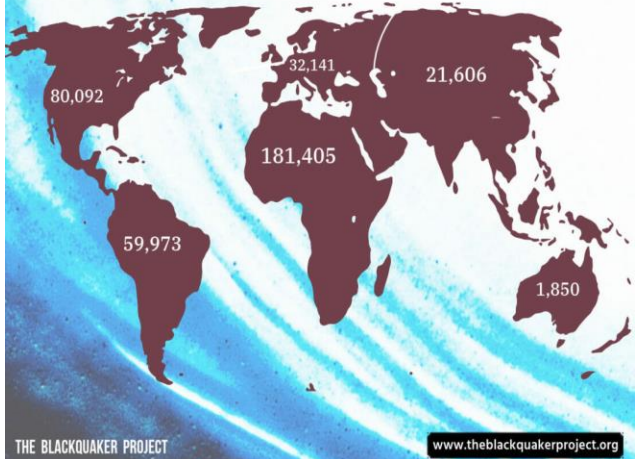
WORLD QUAKER DAY

HONORING AND RESPECTING 377,557 FRIENDS WORLDWIDE

Sunday, 1 Oct. - Zoom Webinar (1-2 PM EDT)

World Quaker Day Presentation from the BlackQuaker Project

With special guest Nozizwe Madlala-Routledge!

de klimaatcrisis versnelt ?

5. *Waar komt de hoop vandaan?*

6. *Stuur uw reflecties naar worldquakerday@fwcc.world*

Bidden

De voorbereidingsgroep heeft een gebed voorbereid voor de Wereld Plenaire Vergadering, als volgt:

*Lieve God,
zelfs als we ons overweldigd voelen
door de angst voor morgen,
de onzekerheid van deze degenererende wereld
en de wreedheid van mensen.
De toevlucht is in u, God.
Vergeef onze overtredingen,
herstel onze ziel,
herstel de mensheid.
Wij verheerlijken uw naam
Wij behouden de liefde van onze naasten
Wij zijn omdat zij zijn
Wij zijn omdat u bent
Wij zijn omdat uw geest ons leidt
Amen*

Handeling

Quaker-organisaties over de hele wereld sturen genomineerden naar de World Plenary Meeting. Als we dit doen op een manier waarbij deelname inclusief is, betekent dit dat de genomineerden uit het Mondiale Zuiden met ongeveer 90% worden gesubsidieerd, waarbij een extra fonds wordt gereserveerd voor het aanpakken van de 'digitale kloof tussen Vrienden in rijkere en minder rijke landen.

Zouden u of uw Quaker-groep in de geest van *Ubuntu* kunnen handelen door een groet en een donatie te sturen voor de World Plenary Meeting, om te helpen het evenement eerlijk te laten plaatsvinden?

Stuur uw begroeting (maximaal 50 woorden) naar comms@fwcc.world en we zullen antwoorden met enkele manieren waarop u kunt doneren.

Vredesbeurs Den Haag

Door Erik Dries

De geweldige cartoonexpositie van het vredesmuseum ophangen

De presentjes voor de (minstens 30) vrijwilligers maken

De kraampjes voor de standhouders indelen en opzetten

De standhouders wegwijs maken en assisteren met inrichten

De broodjes smeren en lunchpakketten klaar maken

De taken voor de dag onder de vrijwilligers verdelen, vergeet de EHBO en wc's niet

De ontvangsttafel annex winkeltje met boekenleggers, ansichtkaarten, sleutelhangers, vouwplaten en boekjes inrichten. Bewegwijzering binnen en buiten verzorgen

Het levend standbeeld

Gandhi ontvangen en zijn locatie inrichten

De twee meter grote poster 'geweldloos verzet vanaf 1923' ophangen

Het twee meter grote dambord met het 'havik en duivendamspel' erop een plaats geven

De zes A3 posters met stellingen op de ramen hangen plus memoblaadjes en stiften

De levensgrote vleugels op het raam hangen, waarmee mensen zich als vredesengel kunnen laten fotograferen

De vredesengel die vriendelijk bellenblazend tussen de mensen door zal lopen, ontvangen

Overleg hebben met de ambtenaren van de burgemeester over zijn ontvangst en toespraak

Zeventig stoelen in de grote zaal waar de vier lezingen gehouden zullen

Logo Haagse Vredesbeurs

Jan van Zaanen, burgemeester van Den Haag en de levende Gandhi (Sieuwert Haverhoek)

worden en die allemaal elke keer bezet zijn, neerzetten. De techniek, microfoon, scherm etcetera controleren.

Cadeautjes voor de sprekers regelen

Fondsen werven

Pinapparaat regelen

De workshopkamers waar 8 workshops worden gehouden inrichten

Sprekers en workshophouders ontvangen en uitgeleide doen

Testen of het geluid van het mantra zingen niet te hard is voor de lezing in de zaal ernaast

De tent voor het kinderprogramma op laten zetten

Grabbelton in orde maken en gastenboek neerleggen.

De dames die het onderdeel 'vredescollages maken' verzorgen ontvangen

De 12 koppige ukelele band ontvangen en laten spelen

De interactieve afsluiting doorspreken met de muzikant

Het opruimen regelen.

Okee, laat de mensen maar komen.

Over twee weken gaan we echt evalueren.

Maar nu, de dag ná de Haagse Vredesbeurs 2023, hebben we het gevoel dat bezoekers, vrijwilligers en alle andere betrokkenen een goed gevoel hebben.

Het doel lijkt gehaald (minstens honderd mensen kennis laten maken met vredeswerk in stad en land, vredeswerkers laten netwerken en ruimte geven, vredeswerk in brede zin ten toon spreiden).

Wanneer moeten we beginnen met de voorbereidingen voor de Haagse Vredesbeurs 2024? Doen we dezelfde mooie locatie? We laten het je tegen die tijd wel weten. Nu even bijkomen 😊

- *p.s.: uit het gastenboek:*
- *'inspirerend, en geweldig georganiseerd!'*
- *'wat een mooie mix van mensen en organisaties. Daagt uit om met vrede bezig te blijven'*
- *'"harmonie maakt een samenleving sterker"; mooie uitspraak van de burgemeester! Een heel fijn evenement! Complimenten!'*
- *'graag tot volgend jaar'*
- *'dit was wéér een stap op de weg'*
- *'het was gezellig; met ons groepje ukelele gespeeld'*
- *'fijn om als vrijwilliger met zovelen een vredesinitiatief te ondersteunen'*
- *'inspirerend en zegenrijk'*
- *'mooie dag! Genoten van de inspirerende lezingen en ontmoetingen'*
- *'nou, het was zelfs voor een taxichauffeur niet te vinden, maar wat een zinvolle dag!'*

Walk of Peace Zwolle

Door de redactie

De start van de Vredesweek in Zwolle was dit jaar op zaterdagmiddag 16 september met de Walk of Peace in de Aa-landen, een wijk in Zwolle. Het thema is: Klimaat en Vrede. Dit was een prachtige gelegenheid om op bezoek te gaan bij groepen en organisaties in de Aa-landen wijk die zich inzetten voor verbetering van het woonklimaat door vergroening, verbetering van het leefklimaat en een beter sociaal klimaat op kleine of grotere schaal.

We startten bij de basisschool 'De Werkschuit'. Eerst gingen de kinderen gedichten voorlezen die ze gemaakt hadden met stadsdichter Bauke Maas. We onthullen de nieuwe Vredesengel met Klimaatbol(len) waaraan ook door kinderen samen met Kunstenaar Jacomijn Schellevis is gewerkt. Daarna gingen we in kleine groepjes de wijk in om te zien wat er op interessante plaatsen door actieve wijkbewoners wordt gedaan. De afstand die we liepen was zo'n 2 á 3 km zijn, de fietsgroepjes fietsten iets verder. Om een uur of vier komen we weer samen bij de school met een om nog even te genieten van een verrassende afronding.

Een leefbare aarde voor alle kleinkinderen

In grote delen van de Aa-landen kan het op een warme dag wel 7° koeler zijn dan in het centrum van Zwolle? Het was een mooie en zeer interessante

middag. Bij Grootouders voor het Klimaat (opge-richt door een Quaker), konden de deelnemers kennis nemen van maat-regelen die jezelf kunt nemen om energie te besparen en bij te dragen aan de vermindering van de CO₂ uitstoot

De 5 R-en van verminderen van afval/spullen:

- Refuse – weigeren: Wat je niet koopt/ aanneemt wordt ook geen afval.
- Reduce – verminderen: Door minder te kopen en te gebruiken hoef je ook minder weg te gooien.
- Reuse – hergebruiken: Opknappen, repareren en ruilen van spullen.
- Recycling – Pas als je een product echt niet meer kunt gebruiken, zorg dan dat het op de goede manier verwerkt wordt. (Dit is dus pas de 4de R!)
- Rot – composteren: Gooi je GFT afval in de groene bak of composteer zelf.

Hoe houden we de Quakers levend?

Door Joke Hofman, met reacties van Erik Dries en Marianne IJspeert

Het is duidelijk dat onze huidige structuren niet voldoen. Het voortdurend handelen vanuit de geloofservaring is een kernprincipe van het Religieus Genootschap van Vrienden (Quakers). We moeten het gebruiken om ons te ondersteunen met het aanroepen van de transformatie waar het Quakerisme op dit moment voor oproept. Het gebrek aan de betrokkenheid van Vrienden met onze structuur, die fundamenteel is om de dynamiek van het Religieus genootschap van Vrienden is alarmerend.

- 1. Het Religieus Genootschap van Vrienden wordt kleiner.*
- 2. We worstelen om jonge mensen en mensen van kleur aan te trekken en te laten blijven.*
- 3. Het aantal mensen dat tijd en bronnen heeft om zich als vrijwilliger in te zetten, daalt.*
- 4. Onze structuur van committee 's die door vrijwilligers worden ge-*

Deze 2 citaten komen uit de Carrylezing van 2021 en werden aangehaald in een Pendle Hill pamphlet.

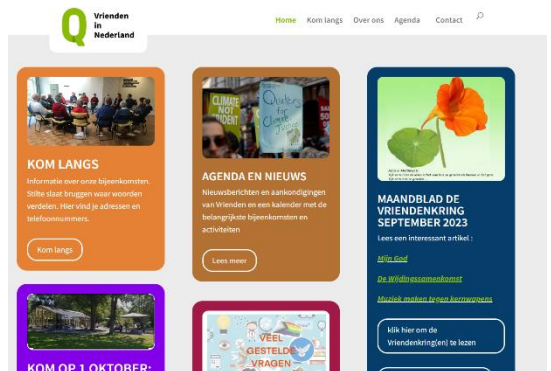
Het sprak me zo aan en ik vond het ook zo op onze Nederlandse situatie slaan, dat ik aan een paar Vrienden heb gevraagd hier een reactie op te geven.

Allereerst volgt hier het antwoord van Erik Dries:

Dankjewel Joke, voor deze vraag om een reactie.

Twee problemen worden geschetst, of moet ik zeggen 'uitdagingen'.

Te weinig nieuwe mensen en de mensen die er zijn en een actieve bijdrage voor de Quakers willen leveren, lopen op hun achterste benen. Vreemde uitdrukking eigenlijk!

Quaker Website: Quakers.nu

Folder van de Nederlandse Quakers

Dus het ene gaat over hoe wij ons bekend maken en al dan niet aantrekkelijk zijn voor de wereld. Het andere gaat over het effect van een kleinere club op de resterende leden.

Ik ga even over deze twee fenomenen nadenken op drie niveaus.

Wat gebeurt er structureel? Wat gebeurt er qua cultuur? Wat gebeurt er op individueel niveau?

Structureel:

Onszelf bekend maken: we hebben een communicatiecommissie die website, brochures en de Vriendenkring verzorgt.

Effect van krimp: we zitten in een proces van moeizame aanpassing aan deze verandering; kritisch bekijken van onze commissies en capaciteiten en vaardigheden. Hoe minder mensen, hoe minder divers de talenten en vaardigheden en kennis en tijd. Denk bijv. aan financiën.

Cultuur:

Onszelf bekend maken: het zit niet in onze cultuur om naar buiten te treden. Pogingen daartoe worden al jaaaaaaaren ondernomen, maar de moed en eensgezindheid ontbreken en PR acties op jaar- of op het niveau van de maandvergadering blijven uit.

Effect van krimp: ik heb weinig gemerkt van een gevoel van urgentie (misschien is dat aan het veranderen, weet ik niet). Bij het bespreken ervan komen er direct diverse argumenten, ik noem er een paar: Het gaat niet om het aantal maar om de geest. Weinig mensen, of zelfs één mens, kan bergen verzetten. Misschien is het goed en moeten we opgaan in een andere kerk en daar hetzelfde blijven doen. Het belangrijkste is dat de spirit blijft leven, de gemeenschap doet er niet zo veel toe.

Dit voelt voor mij als 'je kop in het zand steken', en enigszins frustrerend. En dat is dan de zichtbare, rationele reactie op krimp. Er zullen ook andere reacties zijn.

Onverschilligheid – er zijn in mijn leven andere dingen belangrijker. Afstand nemen – wie weet wat het van me gaat vragen als ik me er 'druk' over ga maken, en ik heb het al druk genoeg. Elke reactie is trouwens hartstikke legitiem wat mij betreft.

Individueel:

Quakers In Nederland

Wie zijn dat?

Wat geloven ze?

Wat doen ze?

Onszelf bekend maken: we hebben het dan nu over van mond-tot-mond reclame. Wanneer ga je enthousiast over een club praten? Als je er blij van wordt, als je er inspiratie van krijgt, als je er mooie mensen tegenkomt, levenslessen vindt, noem maar op. Heel natuurlijk.

Wanneer zwijg je over je club? Als je je geneert voor het gekissebis, als je het niet eens bent met onzinnige ontwikkelingen, als het niet veilig lijkt, als er niks interessants gebeurt, als je zelf twijfelt of het nog wel van waarde is, als het slechts één van je jassen is en een nogal versleten exemplaar bovendien. Als je moe bent.

Effect van krimp: op het individu. Er komt meer op de schouders van minder mensen. Op de schouders van mensen op leeftijd, die zich al jaren inzetten. Of van jongere mensen in de drukste fases van hun leven. Wat een kop-pig optimisme heb je dan nodig.

En er kan een samenhang zijn met je mond-tot-mond reclame; als je moe wordt van (je inzet voor) de club, dan praat je er minder enthousiast over, en 'werf' je dus minder.

Levert dit gemijmer me iets op? De neiging om opmerkingen te maken tegen de lezer en mezelf. Bijvoorbeeld:

Steun de communicatiecommissie, kom er eens bij, kom met ideeën en tijd. En onderzoek de website tot in de haarvaten zodat je er goed over kan vertellen tegen bijvoorbeeld geïnteresseerden. Praat over artikelen in de Vriendenkring. Lever kopij voor de Vriendenkring.

-Denk mee over aanpassing van structuren, commissies en dergelijke. Woon eens een bijeenkomst van de commissie organisatie in het licht bij.

- Denk na over ons gebrek aan om naar buiten te treden... Stimuleer en ondersteun mensen die zich daar actief voor willen inzetten ook al zie jij je dat zélf helemaal niet doen en heb je zo je twijfels.

- Ben jij iemand die geen gevoel van urgentie heeft als het gaat om het voortbestaan van de Quakers in Nederland? Besef je dat je daarmee mogelijk een 'klimaatontkenner' bent?

Wil je dat zijn, begrijp je het effect van het uiten van jouw opvattingen op het proces?

Wil je dat effect?

-Ik hoop dat je enthousiast over de Quakers bent, over je maandvergadering, over de jaarvergadering. Dat je de enorme waarde van het gedachtegoed en de praktijk ziet en koestert. Dan komen de woorden vanzelf wel. Mocht dat niet zo zijn, baal je van al die eigenwijze individuen of de stroperigheid of het alarmisme of wat dan ook... ja, wat dan? Met name, wat als beide gevoelens, 'zwei Seelen in meiner Brust' spelen? Laat de weegschaal dan toch doorslaan. Ga voor het éne of het andere, maar blijf niet hinken op twee

gedachten.

- En ben je moe van het werk en alles er omheen? Nou, that's life.

Blijf enthousiast.... !!

(afgeleid van 'en theos' = divinely inspired - lees ik op een etymologie site)

En hier is de reactie van Marianne IJspeert:

Help, de doe-het-zelf kerk valt om!

Toen ik de Quakers ontdekte, was een van de dingen die ik bijzonder vond, het feit dat er geen betaalde voorgangers waren. Ik was van huis uit hervormd, hoewel ik geen belijdenis had gedaan. Bij ons nam 'de dominee' een belangrijke plaats in de kerkelijke gemeente in. Dat dat ook anders kon, had ik nog niet eerder meegemaakt. Dat iedereen mocht spreken in de samenkomst was revolutionair. Ik ontdekte ook dat er naast de stille samenkomsten een groot organisatorisch netwerk was, waarin veel vergaderd werd en er zorgvuldig beslissingen genomen werden, waarbij alle leden mochten meepraten. Ook dat was revolutionair. Ik heb eerst bij de Jonge Vrienden en later in het volwassen Genootschap met grote inzet meegewerkt in dit organisatorische netwerk. Dat deed iedereen en dat sprak vanzelf. Zo was het Quakerleven! Dat gevoel werd nog eens versterkt op internationale Quakerbijeenkomsten. Het was mooi om Vrienden uit andere delen van de wereld te horen verzuchten over hun maandvergadering, dat de besluitvorming daar zo moeizaam ging. Allemaal heel herkenbaar! Maar we geloofden in deze manier van werken en de goede uitkomsten die we zouden vinden, als we ons zouden laten leiden door de Geest. Toen ik gevraagd werd om assistentschrijver van de Jaarvergadering te worden, vond ik dat een grote eer. In mijn herinnering gebeurde er in die tijd veel meer op een Algemene Vergadering dan nu. Ik heb nog wel eens in het holst van de nacht zitten werken aan het concept voor een brief, die de vergadering uit wilde laten gaan, aan de minister-president. We zaten overal bovenop en lieten onze Quakerstem horen. Dat was in de tijd van de acties van het IKV tegen de kernwapens, waar wij ons unaniem achter schaalden. Ik kan met weemoed terugdenken aan die tijd. Wat een groot verschil met de huidige tijd! De vanzelfsprekendheid waarmee Vrienden zich inzetten is verdwenen. Jongeren bezoeken graag onze samenkomsten, maar willen zich niet binden. Dat is niet alleen bij ons zo, maar over de hele linie van kerkgenootschappen en verenigingen. De gemiddelde leeftijd van de leden stijgt. De Commissie van Voordracht krijgt het ieder jaar moeilijker, omdat er steeds minder capabele leden te vinden zijn om de diverse functies te vervullen, die nodig zijn om de 'doe-het-zelf kerk' overeind te houden. Een belangrijk Quakerprincipe is dat van de gelijkwaardigheid, maar dat betekent niet dat we allemaal gelijk zijn en

dezelfde gaven en capaciteiten hebben. Je kunt zeggen: ‘We moeten roeien met de riemen die we hebben!’ en natuurlijk groeit iemand in zijn/haar functie, maar er zijn grenzen. Niet iedereen kan penningmeester worden, om een gemakkelijk voorbeeld te noemen. Daarvoor heb je toch een bepaalde basis-kennis nodig. Als we die voorwaarden loslaten, omdat er niemand anders te vinden is, krijgen we ongelukken. Ik denk dat we ons moeten beraden over welke taken we zouden kunnen uitbesteden aan deskundige buitenstaanders, die we voor hun diensten zullen moeten betalen. Als dat te ver gaat voor de puristen onder ons, die vast willen houden aan het ideaal van de doe-het-zelf kerk, zullen we onszelf als Genootschap over afzienbare tijd op moeten heffen.

En dan mijn (Joke Hofman) bijdrage:

Ik heb het makkelijk, ik reageer op de zeer herkenbare stukjes van Erik en Marianne...

Ja, urgent vind ik het zeker!

Mond op mond reclame: De grensbijeenkomst in Heerlen begin september was een feest en heel inspirerend. Dus ieder die mij vroeg wat ik het weekend had gedaan, kreeg een enthousiast verhaal te horen!

Als mensen me vragen: waarom doe je dat zo, waarom denk je zo? kan ik over de Quakers vertellen. Ik zie de grote problemen en fijn dat Erik en Marianne ook voorstellen tot (een deel van) een oplossing doen!

Ikzelf ben voor meer reclame. Ik hoorde dat we vroeger zelfs grote reclameborden op stations hadden! Ik hou niet van facebook, instagram en hoe het verder heet en heb het dus ook niet. Ik hou niet van online vergaderen, maar aangezien ik weinig mobiel ben, ben ik heel blij dat ik zo bijv. de QCEA vergaderingen in Brussel kan volgen, lid kan zijn van de Commissie van Voordracht en het Quaker hulpfonds.

Jonge mensen zullen ons vinden via social media en onze zeer informatieve website. Het zijn keuzes waarbij de meningen binnen onze jaarvergadering nogal uiteenlopen en dus zal er weer een lange en vermoeiende periode volgen tot we tot een besluit komen over dit soort zaken. Maar het proces is zo waardevol! Kijk bijv. naar wat de Britse JV heeft doorgemaakt rond het homohuwelijk....

Ik hoor bij de mensen die discernment heel graag wil behouden!

*Bekendheid van de Quakers
vergroten*

Outreach → Uitreiken,

Verslag van de streekdag van de MIZUNE, 27 augustus. Door Marlies Tjallingii

Het is onze jaarlijkse streekdag, Deze keer komen we samen in het huis van Jelena Kasteel, in Veenendaal/Rhenen. Haar huis is gebouwd precies op de grens van beide dorpen. Als ik met Jelena even naar buiten loop, zegt ze: Hier is Veenendaal en nu sta je in Rhenen.

We hebben eerst de Wijdingsamenkomst. De poes is er deel van. Ze loopt steeds rondjes onder onze stoelen door. Ze wil er echt bij zijn. Dat brengt ons steeds weer in het Hier en Nu. Als we na de lunch een gesprek hebben is ze er niet meer bij.

Ons thema is Outreach ofwel hoe maken we ons bekend? Daarvoor heeft Lucas een stukje geschreven, aangevuld met een stuk van Robert van de Leensel (één van onze vaste bezoekers).

We lezen de tekst van Lucas voor.

Outreach door Vrienden. Uitreiken is eigenlijk wel een leuke benaming voor uitleggen waar je als groep voor staat. Dat zouden we (vaker) moeten doen. In Engeland hebben Vrienden het voordeel dat ze landelijk veel bekender zijn dan hier. Ze zijn van oudsher gerespecteerd door hun daden(de waarheid spreken, eerlijk met geld om gaan en daardoor eerlijke bankiers , goeie chocola maken(Cadbury) en vooral door hun steevaste opkomen voor de verdrukten en hulpelozen (gevangeniswezen en psychiatrie). Daarom stond Elizabeth Fry ook tientallen jaren op het briefje van 20 pond. Plaatselijk zag ik op mijn 5 maanden wandel tocht door Engeland dat Vrienden zich vooral "outreachen" via hun Acties op velerlei gebieden

Dus eigenlijk onbedoeld zo reclame maken. Reclame maken schijnt trouwens binnen Quakers ,ook in ons land, een beetje notdone te zijn. Ik stel hierbij voor om geen taboes hierover te hanteren. Laten we uitreiken, enthousiasmeren. Op welke manier dan ook. Want anders sterven we uit en dat zou volgens een niet Quaker heel erg jammer zijn. Bijv. kan het in een krant (bijv. Trouw) als volgt klinken: "Omdat je gelooft in het goddelijke in ieder mens kom je al 400 jaar samen in een kring om een uur stil te zijn. Om heel misschien dichterbij dat van God te komen. Om soms op te staan als je daarover iets wil zeggen. Geen dominee of orgel, slechts jezelf als maatstaf..." Genootschap van Vrienden(of Quakers).nl Bovenstaande kost op pagina drie 1500,- Doe het 4 zaterdagen en zie of er iets gebeurt na een maand.(bijv. Bezoek aan de

website) Er is 200.000,- En echt, er is een grote behoefte aan inkeer, aan samenzijn zonder dogma's . En echt, als je niet meer met t shirt aan met daarop de woorden: " Ik ben een Quaker, vraag me waarom", wil lopen, kijk dan wat wel past bij jou. Of verander de tekst elke zaterdag. Laten we iets dergelijks als MiZuNe voorstellen zodat er landelijk beweging komt. Lucas de Groot

Dan komt de vraag: Hoe heb jij de Quakers leren kennen? We maken een rondje en ieder vertelt, he zij of hij de Quakers heeft gevonden. Hoe boeiend is het om weer eens van ieder een verhaal te horen over de geschiedenis met de Quakers. Wat kwam er zo al naar voren?

Het lezen van de boeken Jan de Hartog. Een spiritueel café waar Sytse en Marianne iets vertelden over de Quakers. Een Western in zwart wit, waar een Quaker gezin een andere manier van reageren op geweld had: ze gingen zitten en werden stil. Ook Quakers oats. Zoekend naar een ander religieus dak boven mijn hoofd, kwamen we bij de Quakers: daar vond ik een integratie van mystiek en politieke betrokkenheid. TV crimi-serie waarin een Quakervrouw een rol speelde, via de website van de Quakers vond ik het telefoonnummer van Els en zo ben ik in Bennekom gekomen. Wonend in Amerika, was er een vriendinnetje van onze kinderen aan de overkant van de straat die uit een Quakergezin kwam, daarna zag ik in Nederland een bericht in Trouw over een Quaker retraite. Ik nam contact op met Miep Lieftink, die me meteen uitnodigde voor de Algemene Vergadering die een week later in Woudschoten was. Ook las ik de boeken van Jan de Hartog. Na de sociale academie was ik te jong om te gaan werken, toen zei de directeur van de opleiding tegen mij en een studiegenootje, dat het mogelijk was om als hulp in Woodbrooke te gaan werken in Birmingham, daar was ik 7 maanden. Nadat ik in Nederland terug kwam, riep Pieter Ketner jonge vrienden bij elkaar. OP het station in Amsterdam hingen affiches van de Quakers, zo ben ik er bij gekomen, nadat ik niet meer tevreden was over de dominee, die leger predikant was geweest.

Velen van ons komen uit andere kerken en hebben die achter ons gelaten. Wat vonden we bij de Quakers?

Een gemeenschap waar we ik bij hoor. Ik voel me steeds meer thuis. Ook twijfels: hoor ik er wel bij? Ook wil ik me wel binden aan deze groep? Wat ik mooi vind is dat ik niets iets dogmatisch hoeft te geloven. Iedereen is welkom, ook ik met een agnostische achtergrond.

Op tafel liggen een boekenlegger met een mooie Q erop, op de achterkant staat de tekst: “Mijn ziel heeft haar huis in de Stilte”.

De duurste vrede is goedkoper dan de goedkoopste oorlog, staat op een strookje papier met daarop de tuigeven aan wapens door de verschillende landen.

De Quakers hebben misschien wel de simpelste manier om bij elkaar te komen, en de moeilijkste manier omdat je zelf je geloof vorm geeft.

Er liggen ook badges op tafel: Ik ben een Quaker, vraag me waarom. Joke heeft een t-short aan met een mooie Q erop.

Er zijn Quaker missionarissen, de Quaker kerken die daardoor ontstaan zijn, zijn vaak groter dan de stille ongeprogrammeerde groepen, die vaak klein zijn.

Ik zet nog eens op een rij wat er allemaal langs is gekomen:

Lid zijn van de Raad van Kerken in Bennekom. Film, affiches op een station, badges, t-shirts, advertenties in een krant, website, you tube filmpjes maken naar het voorbeeld van Quaker Speak. Een Quaker kaartspel, dat we al hebben. De nieuwe uitgave van Raadgevingen en vragen met de tekeningen van Erik, de kalender die we nu al een paar jaar hebben, onze Vriendenkring, waarvan soms iets verschijnt in Trouw in de rubriek Kerkbladen..

Onze naam staat expliciet vermeld bij de leden van het INLIA, dat geldt ook voor de landelijke Raad van Kerken. Het beeldverhaal van de 2 ezels met de uitspraak: “Cooperation is better than conflict”, deze afbeelding is ontworpen door Quakers in Londen. Marlies deelde dit uit bij een workshop in Doorwerth, de volgende keer staat er weer bij dat het ontwerp is van Quakers, zoals ze ook in Londen gevraagd hebben om dit te melden.

We hebben het ook nog over discernment, onderscheiden, vanuit de stilte ons geroepen voelen tot het juiste. Als het hogere het wil, dan komt het ook wel. Dat vraagt ook vertrouwen. In de stilte ons afstemmen op wat de geest ons wil zeggen. We hoeven niet bang te zijn dat het gedachtengoed zal uitsterven. Dat blijft.

Er is een verhaal van een vrouw in Engeland. Zij is nog de enige Quaker die over is in het meetinghuis in haar stad. Ze blijft komen, vele jaren iedere zondag. Langzamerhand groeit de gemeenschap weer aan.

Vrienden in het hele land

Lokale/regio Quaker bijeenkomsten:

Je bent van harte welkom!

Van leden wordt verwacht dat ze financieel bijdragen aan (zie bankrekeningen hieronder):

1. De landelijke (jaarvergadering) Quakers
2. De lokale/regiogroep (maandvergadering)
3. Abonnement op de Vriendenkring

Iedereen kant ook bijdragen aan het Quakerhulpfonds voor giften voor Quakerprojecten (al of niet vermelden welke)

Quaker Secretariaat: Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers).

(Marlies Tjallingii) e-mail: secretariaat@quakers.nu. Website: quakers.nu

Penningmeester Nederlandse Jaarvergadering: (Frits Nieuwerth van den Akker)

Bankrek. NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers.

Quaker Bibliotheek: Vossiusstraat 20, 1071 AD Amsterdam, open op afspraak 'Bibliothecaris' Marianne Ijspeert, tel. 020-6125703 (06-12730475).

Quaker Literatuur: e-mail: literatuur@Quakers.nu. Bankrek.: NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers, m.v.v. Quaker Literatuur.

Amsterdamse Maandvergadering: Schrijver: Marianne Ijspeert, W. de Zwijgerlaan 21-III, 1056JD Amsterdam tel. 020-6125703, e-mail: mijquak.1@online.nl Bankrek.: NL81 INGB 0004 9200 51 t.n.v. A'damse MV Quakers.

Driebergen groep: Quakers t.a.v. W. Douma, Villa Xaverius, Rijsenburgselaan 11, 3972 EG Driebergen- Rijsenburg, contact: Quakers@marieke.nl.

Haagse Maandvergadering: Schrijver: Eoin Dubsy, e-mail: haagsevrienden@Quakers.nu, Haagse Maandvergadering, Stadhouderslaan 8, 2517 HW 's-Gravenhage. tel. 070- 3600621, Bankrek.: NL54 TRIO 0320 1956 78. t.n.v. Haagse Vrienden, Quakers.

Midden- en Zuid-Nederlandse Maandvergadering: Schrijver: Els Ramaker, Prinses Marijkelaan 31, 4002AT Tiel, tel. 0344 606818/0636361350, e-mail: els@ramaker.me, Bankrek.: NL67 TRIO 0197 6518 52 t.n.v. MZNMV Quakers.

Deventergroep: Inlichtingen: Frieda Oudakker 0644794366, email: friedaoudakker@gmail.com.

Noord Oost Nederlandse Maandvergadering: Schrijver: Kees Nieuwerth; Hoofdstraat 26; 9514 BE Gasselternijveen; k.nieuwerth@wxs.nl. Bankrek.: NL07 TRIO 0320 1956 51 t.n.v. Quakers NON MV.

Quaker Hulpfonds: Schrijver: Corien van Dorp. Bankrek: NL94 TRIO 0338 4113 64. t.n.v. Quaker Hulpfonds, Quakers. Email: hulpfonds@quakers.nu.

Vrienden voor Brussel (VVQREA): Schrijver: Corien van Dorp, tel: 070-3867309. E-mail: vvqrea@gmail.com. Bankrek. NL93 TRIO 0391 2219 65 - t.n.v.: Vrienden van de Quakerraad.

Vriendenkring: Per 1 jan. 2019 de abonnementsprijs van de Vriendenkring: €30,- voor Nederland en €75,- voor Buitenland (ook Europa). NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers met vermelding van 'Abonnement Vriendenkring'. E-mail: vriendenkringredactie@gmail.com

Waar zijn Quakerbijeenkomsten?

Wijdingssamenkomsten in Nederland en België

**‘Quakers en ik’ do 19 oktober
online 20.00-21.15**

Opgeven bij marliestjallingii@home.nl

Amsterdam	Iedere zondag 10.30	Vossiusstraat 20, Amsterdam, info: 020-6125703 email: mijquak.1@online.nl
Antwerpen	Geen vaste tijdstippen	Info: Jan Peeters, tel.: 0032.15.24 75 10 email: boekrijk@hotmail.com
Bennekom	MiZuNe 2e en 4e zondag vd maand, 10.30 neem contact op met Els Ramaker	Commandeursweg 44, 6721 ZM Bennekom, email: els@ramaker.me . De 2e zondag: een gesprek vanuit de stilte en daarna wijdingssamenkomst tot 11.30.
Brussel	Iedere zondag 11.00 https://quakers-belux.org	Quaker House, Square Ambiorix 50, 1000 Brussel, tel.: 00.32.2.230 49 35
Den Haag	Iedere zondag 10.30 HapStilSnap: 1x per mnd. 18:15 Graag vooraf aanmelden	Stadhouderslaan 8, Den Haag. Kinderen zijn altijd welkom. Email: haagsevrinden@quakers.nu . Info: tel. 070-3600621 online zie de link op de website quakers.nu
Driebergen	Iedere 1 ^e zondag v.d. maand 10.30.	Onze kinderen verheugen zich op gezelschap! Voor informatie: 0648255846 of per mail: Quakers@marielke.nl
Deventer	10.30 Iedere 3 ^e zondag vd mnd. Gespreksavond: info bij Frieda.	Meester Geertshuis, Assenstraat 20, Meld je aan email: friedaoudakker@gmail.com of tel. 0644794366,
Gent	2 ^e woensdag 20.00-en 4e zondag 11.00. zie www.facebook.com/QuakersGent	In Buurthuis Het Hoeveke Patijntjestr 62. Gent. info: Quakercircels@gmail.com .
Groningen	2 ^e en 4 ^e zondag 10.30 in De Poort, Moesstraat 20, 9717JW Groningen,	Kinderen zijn welkom! Graag tevoren doorgeven aan: Kees Nieuwerth e-mail: k.nieuwerth@wxs.nl ; tel. 050-5712624
Zwolle	2 ^e wo van de maand 17.30-19.00. (volgende: 11 okt.)	Hap-Stil-Snap 06-23869715, aanmelden bij marliestjallingii@home.nl . huiskamerbijeenkomst

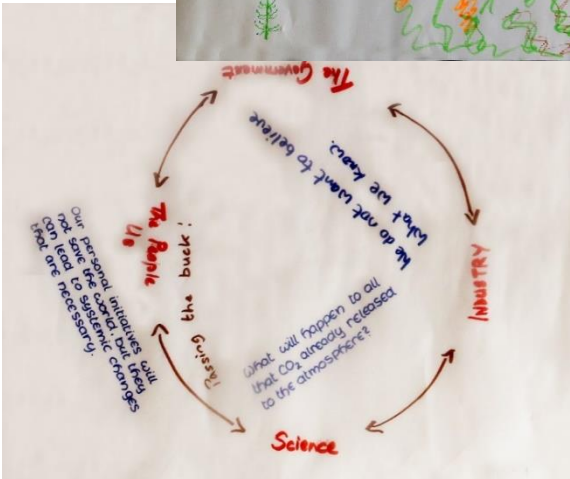
Iedere Zondag Online Wijdingssamenkomsten (dit is een landelijke link die je kunt openen. De meeting begint als er één iemand opent Je kunt de link vinden op website van de Quakers: quakers.nu.

Resultaten grensbijeenkomst

- P** Power to change from within
- E** effective communication
- A** ability to cope
- C** compassionate listening
- E** embrace for affection

Ecoutez!!

Changements dans attitudes, analyse +th)

Peace ↔ Climate
Connect ↔ Attention for nature

Bonte avond van de grensbijeenkomst

meeting op zondagochtend buiten